

JUDr. Petr Čech, LL.M.
Katedra obchodního práva
PF UK

Posudek k diplomové práci Tomáše Hasmana
na téma „Nabývání vlastních akcií a finanční asistence“

Rozsah práce: 51 stran

Datum odevzdání práce: 6. ledna 2012

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant zvolil poměrně tradiční téma, k němuž se pojí řada odborných pramenů, tuzemských i zahraničních. Na aktuálnosti mu nicméně dodává nedávný vývoj právní úpravy, tuzemské i unijní, ať již jde o oblast práva společností, tak práva kapitálového trhu. To se týká jak aktuálních novelizací, tak změn připravovaných, včetně rekodifikace obchodního práva v České republice. S uspokojením konstatuji, že diplomant tento vývoj ve své práci postihнул.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako středně náročné, především díky rozsahu i hloubce dostupné literatury a dalších pramenů. Vývoj právní úpravy ovšem v poslední době pokročil natolik, že zdaleka není všechen odborně zpracován. Je tudíž zřejmé, že diplomant musel při vytváření práce provést i vlastní rešerše a v části materie se zorientovat „na vlastní pěst“. Z textu je zřejmé, že pronikl do odborných zdrojů, které v práci mapuje, i do problematiky, jíž se zabýval, a dobře porozuměl jejímu systému, významu, původu, praktickým dopadům, ale i obecným souvislostem, ať již jde o vazby ekonomické, tak přesahy do právní úpravy kapitálových trhů. Oceňuji, že projevil schopnost vlastního úsudku a právní argumentace.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomant si vytkl za cíl nalézt příčiny hlavních rozdílů v evropském pojetí zpětných odkupů akcií a v pojetí těchto odkupů v USA (první část práce) a předložit komplexní úvahu o podstatě a základních rysech finanční asistence, jejích rizicích a „směru hledání řešení problémů“ její legislativní úpravy (druhá část práce). To vše „neotřelým způsobem“ a s důrazem na praktické dopady právní úpravy. Nejsem si jist, zda se mu to podařilo.

V první části díla sice poukazuje na vybrané odlišnosti v právní úpravě v Evropě a v USA. Hlavní rozdíly, tím méně jejich příčiny, však – obávám se – nepostihuje. Oba systémy analyzuje, málo se však věnuje jejich skutečnému srovnání. Nenavazuje prakticky žádná syntéza.

Také druhé části diplomantovy práce chybí avizovaná komplexnost. Diplomant poukazuje na několik vybraných nedostatků úpravy účinné do 31. 12. 2011, na něž dávno upozornila odborná literatura, aby poté jen suše konstatoval, že všechny odstraňuje novela obchodního zákoníku, účinná od 1. 1. 2012. Zmínka o návrhu zákona o obchodních korporacích je nadměru kusá. Nezdá se mi, že by diplomant dostal ani svému cíli zdůrazňovat praktické dopady této úpravy.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předložené práce je evidentní. Nepochybuji o tom, že dílo je výsledkem diplomantovy samostatné práce. Řada jeho úvah se sice opírá o závěry publikované v jiných pramenech, autorův vlastní myšlenkový přínos výslednému dílu je však patrný. Oceňuji, že diplomant se pokouší hledat vlastní stanoviska k předkládaným problémům a argumentovat je.

C. Logická stavba práce

Systematika práce je vcelku přehledná, mám k ní ale výhrady.

V kapitole 2 diplomant ne vždy jasně odděluje, zda pojednává o situaci v USA, či v Evropě. Kapitola 2.2.1. ve svém nadpisu např. výslovně odkazuje k přístupu v USA. Přitom ale i předchozí kapitoly (ač jsou nadepsány obecně) jsou výlučně o něm. Struktura výkladu nesleduje jednotný vzor. Zatímco kapitola 2. začíná popisem situace v USA a teprve poté přechází k výkladu o poměrech v Evropě, v kapitole 3. je tomu přesně naopak. Kapitola 4. (de lege ferenda) je již jen o úpravě evropské. V první části práce také postrádám skutečné srovnání obou systémů. Syntetizující pasáž vystihující podstatné rozdíly absentuje. Nemluvě o tom, že k takovému srovnání diplomantovi chybí dostatek podkladů. Ve výkladu k evropské úpravě obsáhle analyzuje ustanovení druhé směrnice, ta jsou ale čistě korporačního rázu. V úvahách o americké reglementaci se však zabývá výlučně federálním burzovním právem. Pohled práva společností nechává stranou.

Ani výklad k finanční asistenci, myslím, není optimálně strukturovaný. Diplomant zvlášť rozebírá problémy dosavadní úpravy, poté její novelu a nakonec návrh nového zákona o korporacích. O tom, že obchodní zákoník prošel k 1. 1. 2012 novelizací, se čtenář dozvídá až poté, co jej diplomant podrobně seznámil s výkladovými úskalími, která ovšem novela řeší. Za logičtější bych považoval, kdyby diplomant čtenáře nejprve provedl aktuálním vývojem zákonného textu a poté se soustředil již jen na jeho poslední stav. Analýzu výkladových problémů, které novela odstraňuje, pokládám za ztrátu času.

Práci, obávám se, škodí také její tématická dvojkolejnost. Ve skutečnosti jde o díla dvě. Obě části nic nespojuje, obsahově, ani formálně.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Diplomantova práce s dostupnými prameny je standardní, poznámkový aparát relativně bohatý. Oceňuji, že diplomant čerpal také z děl zahraničních. Na druhé straně mě překvapuje, že ani zdaleka nevyužil dostupné prameny tuzemské. Seznam použité literatury neodráží skutečnou šíři domácí odborné literatury. Zklamáním je pro mě rovněž, že diplomant nezmnínil ani jedno soudní rozhodnutí k těmto otázkám. Existuje jich přitom hned několik. Za nevhodné

považují četné přímé citace odborných pramenů, které diplomant volně napojuje na vlastní text. Domnívám se, že drtivá většina těchto citací je zbytečná. Neobsahují nic, co by neslo diplomantovu parafrázi a pouze nepřímý odkaz na prezentované myšlenky. Velikým problémem jsou obsáhlé přejímky textu právních předpisů. Některá ustanovení druhé směrnice diplomant v práci přebírá celá, čímž zkresluje skutečný rozsah vlastního textu, ale i otupuje čtenářovu pozornost. Práce se tak stává jen obtížně čtivou.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka provedené analýzy - myslím – zaostává za potenciálem, který téma nabízí. První část práce nakonec nepodává skutečné srovnání systému právní úpravy v Evropě a v USA a ani část věnovanou finanční asistenci nemám za dobře postavenou. Relativně dobře zpracovaná je snad jen analýza evropské regulace „bezpečného přístavu“. Zde se autor pokouší také o několik vlastních úvah a postřehů. Zbytek práce této úrovně nedosahuje.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce je odpovídající, dílo je řádně členěno do kapitol a podkapitol. Rovněž grafická stránka práce vyhovuje požadovanému standardu.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková úroveň práce je slabší. Vyskytují se chyby, občas i hrubé. Problematické je používání odborné terminologie. Diplomant pojednává o „veřejné nabídce“ na odkup vlastních akcií (str. 8), o „registrovaném“ obchodníkovi s cennými papíry (tamtéž), „insiders“ (tamtéž), ochraně „důvěrných informací“ (str. 9 i jinde).

4. Případná další vyjádření k práci

Z toho, jak diplomant plynule přechází mezi výkladem o platné úpravě evropské, resp. tuzemské, a o situaci v USA, mohou plynout nedorozumění. Na str. 7 např. diplomant pojem „insider“ ztotožňuje s osobami „uvnitř společnosti – zaměstnanci“. Jaký pojem používá české právo a omezuje jej pouze na takové osoby? Na str. 8 diplomant zmiňuje možnost soukromě vyjednat odkupy vlastních akcií od specifických investorů. Jak se ale k této možnosti staví platné české právo? Na str. 32 diplomant vymezuje několik typických příkladů finanční asistence. Mohl by však v této souvislosti rozlišit, jaké jednání v českém právu založí přímý rozpor se zákonem a jaké jeho obcházení? Jaké pak budou právní důsledky? Na str. 34 diplomant zmiňuje, že právní úprava v USA je navázána na test solventnosti. Jak je tomu v Evropě? Uvítám, pohovoří-li diplomant o uvedených otázkách během ústní obhajoby.

5. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Odkazuji na okruhy vymezené výše ad 4.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Vzhledem k uvedeným výhradám práci celkově hodnotím s rozpaky. Konečné hodnocení nicméně ponechávám závislým na průběhu ústní obhajoby.

V Praze dne 22. ledna 2012

JUDr. Petr Čech, LL.M.